

ZARZĄDZENIE NR 2309/2024
PREZYDENTA MIASTA KRAKOWA
Z DNIA 2 września 2024 r.

w sprawie przyjęcia i przekazania pod obrady Rady Miasta Krakowa projektu uchwały Rady Miasta Krakowa w sprawie ustalenia wysokości opłaty za pobyt i maksymalnej wysokości opłaty za wyżywienie dziecka w żłobku utworzonym przez Gminę Miejską Kraków

Na podstawie art. 30 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 609, 721) zarządza się, co następuje:

§ 1. Postanawia się przyjąć i przekazać pod obrady Rady Miasta Krakowa projekt uchwały Rady Miasta Krakowa w sprawie ustalenia wysokości opłaty za pobyt i maksymalnej wysokości opłaty za wyżywienie dziecka w żłobku utworzonym przez Gminę Miejską Kraków.

§ 2. Wykonanie zarządzenia powierza się Sekretarzowi Miasta Krakowa.

§ 3. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

PREZYDENT MIASTA KRAKOWA

Aleksander Miszański

UCHWAŁA NR
RADY MIASTA KRAKOWA
z dnia

w sprawie ustalenia wysokości opłaty za pobyt i maksymalnej wysokości opłaty za wyżywienie dziecka w żłobku utworzonym przez Gminę Miejską Kraków

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 609, 721) oraz art. 12 ust. 3, art. 58 ust. 1 i art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2024 r. poz. 338, 743, 858) uchwała się, co następuje:

§ 1. Ustala się miesięczną opłatę za pobyt dziecka w żłobku utworzonym przez Gminę Miejską Kraków, w wymiarze do 10 godzin dziennie, w wysokości 1 500 zł (słownie: jeden tysiąc pięćset złotych).

§ 2. 1. Ustala się dodatkową opłatę za każdą godzinę pobytu dziecka powyżej 10 godzin dziennie, w żłobku utworzonym przez Gminę Miejską Kraków, w wysokości 39 zł (słownie: trzydzieści dziewięć złotych).

2. W przypadku niepełnej godziny pobytu, o której mowa w ust. 1 opłatę za ten pobyt wylicza się proporcjonalnie do czasu pobytu dziecka w żłobku, dzieląc stawkę godzinową, o której mowa w ust. 1 przez 60 a następnie wynik ten mnoży się przez liczbę minut pobytu dziecka w żłobku.

§ 3. Ustala się maksymalną wysokość opłaty za dzienne wyżywienie dziecka w żłobku utworzonym przez Gminę Miejską Kraków w wysokości 10 zł (słownie: dziesięć złotych).

§ 4. 1. Do spraw wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej uchwały dotyczących ustalenia wysokości opłaty za pobyt lub wyżywienie za okres do dnia 30 września 2024 r., stosuje się przepisy dotychczasowe.

2. Do spraw wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej uchwały dotyczących ustalenia wysokości opłaty za pobyt lub wyżywienie od dnia 1 października 2024 r., stosuje się przepisy niniejszej uchwały.

3. Przyznane zwolnienia od ponoszenia opłat na podstawie dotychczasowych przepisów zachowują swoją ważność do końca okresu na jaki zostały przyznane.

§ 5. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Krakowa.

§ 6. Traci moc uchwała nr XCV/2624/22 Rady Miasta Krakowa z dnia 28 września 2022 r. w sprawie ustalenia wysokości opłaty za pobyt i maksymalnej wysokości opłaty za wyżywienie dziecka w żłobku utworzonym przez Gminę Miejską Kraków oraz warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od ponoszenia opłat.

§ 7. 1. Uchwała podlega publikacji w Dzienniku Urzędowym Województwa Małopolskiego.

2. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 października 2024 r.

PREZYDENT MIASTA KRAKOWA

Aleksander Miszalski

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 58 ust. 1 ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. *o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3* (zwanej dalej „ustawą”) wysokość opłaty za pobyt dziecka w żłobku utworzonym przez jednostkę samorządu terytorialnego, opłaty za wydłużony wymiar opieki oraz maksymalną wysokość opłaty za wyżywienie, ustalają w drodze uchwały odpowiednio rada gminy, rada powiatu lub sejmik województwa. Jednocześnie, zgodnie z art. 59 ust. 2 ustawy, rada gminy, rada powiatu lub sejmik województwa mogą określić, w drodze uchwały, warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od ponoszenia opłat.

Opłaty za pobyt oraz za wyżywienie w żłobku Gminy Miejskiej Kraków zostały ustalone w 2022 r., z mocą obowiązującą od 1 listopada 2022 r. Miesięczna opłata za pobyt dziecka w żłobku wynosi 299 zł (niezależnie od faktycznych dni pobytu), a maksymalna dzienna opłata za wyżywienie ustalona została w wysokości 10 zł (opłata naliczana jest na podstawie faktycznych dni pobytu dziecka w żłobku). Opłata za wydłużony pobyt dziecka w żłobku, powyżej 10 godzin, wynosi 40 zł za każdą rozpoczętą godzinę.

Aktualnie rodziny posiadające Krakowską Kartę Rodziny z Niepełnosprawnym Dzieckiem są całkowicie zwolnione z opłat za pobyt dzieci w żłobku, a także posiadają pierwszeństwo przyjęć. Z kolei częściowo zwolnione z opłat za pobyt w żłobku są rodziny, które posiadają: Krakowską Kartę Rodziny lub zasiłek stały/okresowy, lub zasiłek rodzinny.

W 2022 r. wyłącznie bieżące wydatki na funkcjonowanie 22 samorządowych żłobków wyniosły niespełna 59,5 mln zł. W 2023 r. koszty funkcjonowania tych żłobków wyniosły już 69,1 mln zł, a na cały system opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 (żłobki samorządowe, żłobki prowadzone na zlecenie Miasta oraz dotacje dla niepublicznych placówek) Gmina wydatkowała ponad 139 mln zł. Miesięczny koszt funkcjonowania jednego miejsca w samorządowym żłobku w 2023 r. wyniósł ok. 2480 zł. Z kolei dochody Miasta w 2023 r. z tytułu opłat za pobyt i wyżywienie dzieci w żłobkach samorządowych wyniosły 5,8 mln zł i pokryły jedynie ok. 8,40% kosztów. Aktualnie zaplanowane wydatki na funkcjonowanie 22 żłobków samorządowych w 2024 r. wynoszą 83 mln zł (stan na 30.06.2024 r.). Miesięczne wydatki na zapewnianie jednego miejsca wyniosą zatem w 2024 r. ponad 2980 zł. Jak wynika z powyższego wydatki Gminy Miejskiej Kraków na funkcjonowanie samorządowych żłobków, w tym jednego miejsca opieki miesięczne, z roku na rok zdecydowanie rosną. Wynika to przede wszystkim ze wzrostu kosztów wynagrodzeń kadry oraz innych wydatków bieżących.

Aktualnie rodzice dzieci „w wieku żłobkowym” uprawnieni są do dwóch świadczeń finansowych przeznaczonych na częściowe pokrycie kosztów opieki nad tymi dziećmi. Rodzice, w zależności od liczby i wieku dzieci w rodzinie, otrzymują na każde dziecko dofinansowanie do pobytu dziecka w żłobku, zwane dalej „dofinansowaniem do żłobka” albo rodzinny kapitał opiekuńczy, zwany dalej „kapitałem”. Dofinansowanie do żłobka wypłacane jest bezpośrednio podmiotowi prowadzącemu żłobek, a kapitał rodzicowi. Na każde dziecko, w tym samym czasie, można otrzymywać wyłącznie jedno z tych świadczeń.

Dofinansowanie do żłobka przysługuje na dziecko w przypadku, gdy rodzic nie pobiera na nie kapitału i wynosi 400 zł, nie więcej jednak niż faktyczna wysokość opłaty ponoszonej przez rodzica za pobyt dziecka w żłobku. Podmiot prowadzący instytucję opieki, o kwotę tego dofinansowania, obniża rodzicowi opłatę za pobyt w placówce. Rodzicowi nie wypłaca się ewentualnej różnicy pomiędzy kwotą możliwego maksymalnego dofinansowania do żłobka, a faktyczną opłatą. Reasumując, w przypadku, gdy opłata za pobyt dziecka w żłobku wynosi 400 zł i mniej, rodzic nie ponosi opłaty za pobyt dziecka w żłobku.

Z kolei kapitał przysługuje na drugie i każde kolejne dziecko w rodzinie, od pierwszego dnia miesiąca, w którym dziecko ukończyło 12 miesiąc życia, do ostatniego dnia miesiąca

poprzedzającego miesiąc, w którym dziecko ukończy 36 miesiąc życia. Wysokość kapitału wynosi 500 zł albo 1000 zł miesięcznie, przy czym w każdym z tych przypadków łączna wysokość wypłaconego kapitału nie może być wyższa niż 12 000 zł na dziecko.

Z dniem 1 października 2024 r. przepisy dotyczące ww. świadczeń zostaną uchylone i wprowadzone zostaną nowe świadczenia, o których mowa w ustawie z dnia 15 maja 2024 r. *o wspieraniu rodziców w aktywności zawodowej oraz w wychowaniu dziecka - "Aktywny rodzic"*, zwanej dalej także „ustawą „aktywny rodzic””. Ustawa „aktywny rodzic” wprowadza następujące świadczenia na dzieci w wieku żłobkowym:

- 1) „aktywni rodzice w pracy”,
- 2) „aktywnie w domu”,
- 3) „aktywnie w żłobku”.

Rodzicom przysługiwać będzie wyłącznie jedno z ww. świadczeń.

Świadczenie „aktywni rodzice w pracy” (tzw. babciowe) skierowane jest do rodziców aktywnych zawodowo i wynosi 1500 zł/miesięcznie albo 1900 zł w przypadku dzieci z niepełnosprawnościami, z przeznaczeniem na rzecz organizacji w domu opieki nad dzieckiem w wieku 12 – 35 miesięcy życia. Świadczenie to wypłacane jest rodzicom.

Świadczenie „aktywnie w domu” wypłacane będzie z kolei w wysokości 500 zł miesięcznie na dziecko w wieku 12 - 35 miesięcy życia, rodzicom, którzy wychowują je w domu i nie spełniają kryteriów „babciowego”. Świadczenie to wypłacane jest rodzicom.

Świadczenie „aktywnie w żłobku” przysługiwać będzie z kolei rodzicom na dziecko, które uczęszcza do żłobka, klubu dziecięcego lub jest objęte opieką dziennego opiekuna w wysokości 1 500 zł/miesięcznie, a w przypadku dziecka z niepełnosprawnościami w wysokości 1 900 zł. Jest to jedyne świadczenie, które nie będzie wypłacane rodzicom, tylko bezpośrednio podmiotowi prowadzącemu żłobek z przeznaczeniem na obniżenie opłaty rodzica za pobyt w żłobku. Świadczenie to należne będzie przez cały okres pobytu dziecka w żłobku, a jego wysokość nie może być wyższa niż opłata rodzica za pobyt, do której nie wlicza się opłaty za wyżywienie. Rodzicowi nie wypłaca się ewentualnej różnicy pomiędzy kwotą możliwego maksymalnego świadczenia „aktywnie w żłobku”, a faktyczną opłatą za żłobek. Dla rodzica pobierającego to świadczenie nie ma zatem znaczenia, czy opłata za żłobek wynosi 299 zł, czy też 1500 zł. W takiej sytuacji pobyt w żłobkach Gminy Miejskiej Kraków będzie „bezpłatny” dla rodziców, którzy zdecydują się skorzystać z przysługującego im świadczenia „aktywnie w żłobku”. Reasumując, świadczenie „aktywnie w żłobku” jest powszechne dla rodziców dzieci uczęszczających do żłobka i jeżeli opłata rodzica za pobyt dziecka w żłobku wynosi 1500 zł lub mniej, to rodzic nie ponosi odpłatności za pobyt dziecka w żłobku, o ile we właściwym terminie złoży do ZUS wniosek o to świadczenie. Ustawa „aktywnie w żłobku” wprowadza możliwość przyznania tego świadczenia od 1 października 2024 r., nawet jeżeli wniosek w tej sprawie zostanie złożony do końca 2024 roku.

W odniesieniu do rodzin aktualnie pobierających dofinansowanie do żłobka albo kapitał wskazać należy, że zgodnie z przepisami przejściowymi ustawy „aktywny rodzic” rodzic, któremu przed wejściem w życie tej ustawy został przyznany kapitał albo dofinansowanie do żłobka, będzie mógł kontynuować pobieranie tych świadczeń w oparciu o zasadę ochrony praw nabytych, przy czym nie będzie można pobierać starych i nowych świadczeń jednocześnie. Rodzic będzie mógł wybrać, które świadczenie będzie pobierał.

Wprowadzenie opłaty za pobyt dziecka w żłobku samorządowym w proponowanej wysokości 1500 zł będzie stanowić urealnienie opłaty ponoszonej przez rodzica w stosunku do wydatków Miasta Krakowa na funkcjonowanie samorządowych żłobków, w tym jednego miejsca opieki. Spowoduje to także wzrost dochodów Miasta Krakowa niezbędny do sfinansowania wydatków na funkcjonowanie miejsc opieki w żłobkach samorządowych,

które z roku na rok dynamicznie rosną i aktualnie w zdecydowanej większości pokrywane są wyłącznie ze środków własnych Gminy Miejskiej Kraków. Po wprowadzeniu proponowanych zmian dochody Miasta Krakowa z tytułu opłat będą pokrywać ok. 48% kosztów, a nie jak dotychczas jedynie ok. 8%. Jednocześnie świadczenie „aktywnie w żłobku” spowoduje, że wzrost opłaty nie będzie obciążać rodziców i opłata rodzica za pobyt dziecka w żłobku Gminy Miejskiej Kraków zostanie w całości pokryta z tego świadczenia, finansowanego przez administrację rządową.

W odniesieniu do opłaty za wyżywienie wskazuje się, że rada gminy jest uprawniona do ustalenia maksymalnej stawki tej opłaty. Niniejszą uchwałą proponuje się utrzymanie obowiązującej opłaty w wysokości 10 zł/dziennie. Ostateczna wysokość dziennej opłaty za wyżywienie w danym żłobku, zależna będzie od faktycznych kosztów w tym żłobku.

W odniesieniu do opłaty za dodatkowe godziny pobytu dziecka w żłobku, powyżej 10 godzin dziennie, proponuje się ją utrzymać na zbliżonym poziomie i ustalić w wysokości 39 zł za godzinę (aktualnie opłata ta wynosi 40 zł za każdą rozpoczętą godzinę) i jednocześnie pobierać proporcjonalnie do czasu pobytu dziecka w żłobku, a nie jak dotychczas za każdą rozpoczętą godzinę. Zmiana stawki opłaty spowoduje jej dostosowanie do zmiany sposobu naliczania, gdyż kwota ta jest podzielna przez 60. Pozostawianie dziecka w żłobku powyżej 10 godzin jest sytuacją wyjątkową i niepożądaną z punktu widzenia dziecka. Jednocześnie sytuacja taka generuje po stronie żłobka dodatkowe koszty (często indywidualnej opieki i zaangażowania więcej niż jednej osoby).

W odniesieniu do aktualnych zwolnień z opłaty za pobyt w żłobku, proponuje się ich likwidację z uwagi na obowiązujące od 1 października 2024 r. świadczenie „aktywnie w żłobku”. Z uwagi na powszechność tego świadczenia oraz proponowaną kwotę opłaty za żłobek w wysokości 1 500 zł, która w całości będzie pokrywana z tego świadczenia, brak jest już uzasadnienia do zwalniania z opłaty za pobyt w żłobku. Jednocześnie wszystkie zwolnienia od ponoszenia opłat na podstawie dotychczasowych przepisów zachowają swoją ważność do końca okresu na jaki zostały przyznane.

Mając na uwadze stały, dynamiczny wzrost kosztów funkcjonowania miejsc opieki w żłobkach samorządowych, niewspółmierne opłaty rodziców w stosunku do tych kosztów oraz wprowadzoną począwszy od 1 października 2024 r., przez administrację rządową, kompleksową zmianę systemu świadczeń dla rodzin z dziećmi w wieku żłobkowym, wprowadzenie zmian w opłatach za pobyt w samorządowych żłobkach jest zasadne, w tym w szczególności biorąc pod uwagę to, że rodzicom przysługiwać będzie powszechne świadczenie „aktywnie w żłobku”, wypłacane bezpośrednio gminom, na pokrycie w całości opłaty za pobyt w żłobku Gminy Miejskiej Kraków. Zmiana ta spowoduje wzrost dochodów Gminy Miejskiej Kraków, niezbędny do sfinansowania rosnących kosztów funkcjonowania miejsc opieki w żłobkach samorządowych i sfinansowana zostanie w ramach świadczenia „aktywnie w żłobku”.

Oдноśnie środków finansowych:

- 1) niniejsza regulacja ma wpływ na dochody Miasta. W 2023 r. dochody z opłat za samorządowe żłobki wyniosły 5,8 mln zł. Roczne dochody Gminy Miejskiej Kraków, po wprowadzeniu niniejszej regulacji, wzrosną i szacuje się, że będą wynosić ponad 40 mln zł.
- 2) niniejsza regulacja nie ma wpływu na wydatki Miasta;
- 3) niniejsza regulacja nie wymaga zwiększenia zatrudnienia do obsługi realizacji zadania;
- 4) niniejsza regulacja nie wymaga poniesienia innych dodatkowych wydatków na funkcjonowanie Urzędu Miasta Krakowa lub miejskich jednostek organizacyjnych;
- 5) projekt uchwały jest aktem prawa miejscowego.